

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
131/13. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2013. október 17.

A C-101/12. sz. ügyben hozott ítélet
Herbert Schaible kontra Land Baden-Württemberg

Érvényes a juh- és kecskefélék egyedi, elektronikus azonosítására irányuló kötelezettség

A járványos állatbetegségek hatékonyabb megelőzésére szolgáló ezen intézkedés elfogadásával a jogalkotó nem sértette meg az állattartók vállalkozási szabadságát, sem pedig az egyenlő bánásmód elvét

A 2001. évi számottevő ragadós száj- és körömfájás járvány bekövetkezte előtt a juh- és kecsketartóknak csak olyan füljelzővel vagy tetoválással kellett megjelölniük az állataikat, amely lehetővé tette ezeknek az állatoknak a gazdaságukhoz való kapcsolását. Ezenkívül az állattartóknak nyilvántartást kellett vezetniük a gazdaságban az adott évben tartott juhok és kecskék teljes számáról.¹ Márpedig e járvány során több millió állatot kellett levágni az azonosítatlan juhok vagy a nyomkövethetőség hiánya miatt, még mielőtt kiderült, hogy közülük számos állat nem volt fertőzött. Továbbá az Unión belül különböző megszorításokat, és az Egyesült Királyságból származó valamennyi élőállat, hús és állati termék nemzetközi kiviteli tilalmát kellett bevezetni.

Ezen járványok megelőzésének, valamint a juh- és kecskefélék tagállamok közötti kereskedelmének akadálymentes működése érdekében az uniós jogalkotó új rendszert² vezetett be, amely értelmében minden egyes állatot egyenként kell azonosítani kétféle azonosító eszközzel, vagyis egy hagyományos füljelzővel és egy elektronikus eszközzel. Ez utóbbi lehet elektronikus füljelző, bendőkapszula, beültethető jeladó vagy csüdön lévő elektronikus jelölés. Az állatok azonosító adatait fel kell venni az állomány-nyilvántartásba. Emellett, amennyiben az állatok elhagyják a gazdaságot, azt az állatok szállítását kísérő okmányban kell rögzíteni. Ezenkívül minden tagállamnak létre kell hoznia egy központi nyilvántartást vagy számítógépes adatbázist, amely nyilvántartja a területén működő összes gazdaságot, és rendszeres időközönként leltárt kell készítenie a gazdaságokban tartott állatokról.

H. Schaible, egy 450 anyajuhhal rendelkező juhtartó, keresetet indított a Verwaltungsgericht Stuttgart (stuttgarti közigazgatási bíróság, Németország) előtt, amelyben annak megállapítását kérte, hogy ő nem tartozik az állatai egyedi azonosítására, illetve az állatok egyedi, elektronikus azonosítására, valamint az állomány-nyilvántartás vezetésére irányuló kötelezettség hatálya alá. A közigazgatási bíróság ebben az összefüggésben kérte a Bíróságot annak vizsgálatára, hogy ezek a kötelezettségek érvényesek-e, vagy hogy sértik-e a vállalkozás szabadságát és az egyenlő bánásmód elvét.

A Bíróság a mai napon kihirdetett ítéletében azt állapítja meg, hogy a juh- és kecsketartóknak az állataik egyedi és elektronikus azonosítására, valamint a naprakész állomány-nyilvántartás vezetésére vonatkozó kötelezettsége nem sérti sem a vállalkozás szabadságát, sem pedig az egyenlő bánásmód elvét.

¹ Az állatok azonosításáról és nyilvántartásáról szóló, 1992. november 27-i 92/102/EGK tanácsi irányelv (HL L 355., 32. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 13. kötet, 232. o.).

² A 2007. december 17-i 1560/2007/EK tanácsi rendelettel (HL L 340., 25. o.) és a 2008. szeptember 23-i 933/2008/EK bizottsági rendelettel (HL L 256., 5. o.) módosított, a juh- és kecskefélék azonosítási és nyilvántartási rendszerének létrehozásáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet, továbbá a 92/102/EGK és a 64/432/EGK irányelv módosításáról szóló, 2003. december 17-i 21/2004/EK tanácsi rendelet (HL L 5., 8. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 42. kötet, 56. o.).

Még ha ezek a kötelezettségek korlátozhatják is a **vállalkozás szabadságának** gyakorlását, azokat a jogszerű közérdekű célok mindenképpen indokolják, vagyis az egészségügyi védelem, a járványos állatbetegségek elleni küzdelem és az állatok jólléte, valamint ezen állatok tekintetében a belső agrárpiac megvalósítása.

Azáltal ugyanis, hogy megkönnyítik minden egyes állat nyomonkövethetőségét, és így lehetővé teszik a járványos állatbetegségek esetén a hatáskörrel rendelkező hatóságok számára a fertőző betegségek a juh- és kecskefélék körében való elterjedésének megelőzéséhez szükséges intézkedések meghozatalát, ezek a kötelezettségek alkalmasak az említett célok elérésére, és ahhoz szükségesek.

Ezen túlmenően, ezek a kötelezettségek nem aránytalanok. Ami az ebből eredően az állattartókra nehezedő **pénzügyi terheket** illeti, a Bíróság több tényezőre hivatkozik, amelyek közül különösen az alábbiakat kell figyelembe venni: (i) a költségek kevésbé jelentősek lehetnek, mint a nem szelektív intézkedések költségei, úgy mint az exporttilalom vagy betegség megjelenése esetén az állomány megelőző jellegű levágása, (ii) az új rendszer több kivételt is alkalmaz, (iii) az elektronikus azonosítás kötelezettségét csupán fokozatosan vezették be, és (iv) az állattartók az e rendszer bevezetése kapcsán felmerült többletköltségeiket részben fedező támogatásban részesülhetnek. Az **állatok jóllétét** illetően a Bíróság megjegyzi, hogy az, hogy az állatokra egy helyett kettő azonosító eszközt kell felhelyezni, és az a körülmény, hogy az új azonosító eszközök statisztikailag több sérülést és komplikációt okoznak, mint a hagyományos eszközök, nem alkalmas annak bizonyítására, hogy az uniós jogalkotónak az elektronikus azonosításra vonatkozó kötelezettség bevezetésének előnyeire vonatkozó értékelése téves volt. Ezen túlmenően megjegyzi, hogy új rendszer, mivel megkönnyíti a fertőző betegségek elleni küzdelmet, és elkerülhetővé teszi a fertőzött állatok szenvedését, kedvezően hat az állatok jóllétének védelmére.

Az új rendszer tiszteletben tartja az **egyenlő bánásmód** elvét is.

Így az az **eltérés**, amely a **juh- és kecskefélék viszonylag kis állományával rendelkező tagállamokban**³ engedi az elektronikus azonosító rendszer szabadon választható alkalmazását, nem különbözteti meg hátrányosan az azonosítás kötelezettségét előíró tagállamokban letelepedett állattartókat. Ebben a vonatkozásban a Bíróság többek között arra hivatkozik, hogy a meghatározott küszöbértékek az új rendszer által kitűzött célokhoz képest ésszerűek és arányosak, és hogy ez az eltérés csupán a Közösségen belüli kereskedelemre nem szánt állatokra alkalmazandó.

Végül ez a rendszer nem különbözteti meg hátrányosan a juh- és kecsketartókat a **szarvasmarha- és sertéstartókhoz** képest, akikre nem ugyanezek a kötelezettségek vonatkoznak. E különböző emlősfajták bizonyos hasonlóságai ellenére ugyanis olyan különbségek állnak fenn közöttük, amelyek indokolják minden egyes állatfaj tekintetében a külön szabályozást. A 2001. évi ragadós száj- és körömfájás válság történeti hátterére tekintettel az uniós jogalkotó jogosan vezethetett be az e válsággal különösen érintett fajok elektronikus azonosítását előíró egyedi jogi szabályozást. Mindazonáltal a Bíróság megjegyzi, hogy noha a jogalkotó jogosan alkalmazhatott ilyen fokozatos megközelítést az elektronikus azonosítás bevezetésére, a vitatott szabályozás céljaira tekintettel meg kell fontolnia a bevezetett intézkedések felülvizsgálatának szükségességét, különös tekintettel az elektronikus azonosítás szabadon választható vagy kötelező jellegére.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

³ A juh- és kecskefélék esetében legfeljebb összesen 600 000, csak kecskefélék esetén legfeljebb összesen 160 000.

Sajtófelelős: Lehóczy Balázs ☎ (+352) 4303 5499